
Jak se studuje ve Francii

Jak se studuje ve Francii

Češi na francouzských školách oceňují zejména praktický přístup k výuce

Pařížská Sorbonna je už od třináctého století snem všech studentů. V současné době jsou symbolem kvalitního studia hlavně francouzské grandes écoles (vysoké školy), které patří k nejlépe hodnoceným školám na světě.

Čeští studenti jsou často překvapeni, jak je studium na vysokých školách náročné. Oceňují však praktický přístup k výuce, jehož absence je tolik vytýkána českým školám. Systém výuky je založen především na ověřování získaných znalostí v praxi. Nevyžaduje se memorování, ale schopnost analytického uvažování, která se testuje v esejích. Problematické bývá začlenění do francouzského kolektivu. Ve Francii studuje 130 tisíc cizinců, samozřejmě nejvíce Afričanů, avšak i velké množství Evropanů. Typické jsou proto mnohonárodnostní partičky, které se marně snaží získat francouzské kamarády alespoň pro konverzaci.

Francie má nepřehledné množství institucí zabývajících se vysokoškolským vzděláním. Setkáme se zde se 75 státními tradičními univerzitami a s 250 již výše zmíněnými grandes écoles.

Univerzity

Říká se, že francouzské univerzity jsou neslabším článkem francouzského vzdělávacího systému. Důvodem je způsob přijímání studentů. Na univerzity se nedělají přijímací zkoušky a musí být přijat každý, kdo složí francouzskou maturitu baccalauréat. Výsledkem jsou přeplněné lavice v prvních ročnících a těžké "prosívací" zkoušky. Na univerzitu jde 30 procent středoškoláků (tj. zhruba jeden milion ročně). Všeobecně se mluví o přeplněnosti, nedostatečném dohledu nad studenty a absenci individuálního přístupu. Ač by všechny tyto skutečnosti mohly mluvit pro zavedení limitů pro přijetí, Francouzi jsou proti. Prý by to ohrozilo princip rovnosti (známé francouzské égalité).

Dalším známým problémem je délka studia. Průměrný věk při dokončení studia je 29 let. Přičemž většina studentů, kteří vysokou školu ve Francii začnou, se k titulu nikdy nedostane. Tomu by však měla zabránit reforma, kterou Francie momentálně prochází. V rámci standardizace evropských diplomů bude na všech školách pevně stanoven počet kreditů a délka studia, která je k dosažení titulu potřeba. V roce 2006 by měl nový systém fungovat již v celé Francii.

Nežádanější obor - veterinina

Studium na státních univerzitách je bezplatné. Zahraniční studenti pouze musí zaplatit registrační poplatek, který je mezi 150 a 300 eury. V tomto poplatku je již zahrnuto zdravotní a sociální pojištění.

Přes výše zmíněné informace existují obory, kde jsou přísná omezení pro přijetí. Důvodem je obtížnost studia. Jde o medicínu, farmacii, stomatologii, právo a některé ekonomické obory. Vůbec nejtěžší je dostat se na veterinu. Veterinář je velmi oblíbené a lukrativní zaměstnání (ve Francii je přes 10 milionů psů!). Ve Francii jsou přítomny pouze čtyři školy, které veterinářství nabízejí.

Grandes écoles

Na rozdíl od univerzit je nutné dělat na grandes écoles (a jejich druh écoles supérieures) přijímací zkoušky, které jsou považovány za velmi těžké. Grandes écoles patří k nejelitnějšímu vzdělání na světě. Před výběrem do grandes écoles studují zájemci dva roky speciální přípravnou školu (Classes Préparatoires aux Grandes Écoles). Grandes écoles byly založeny Napoleonem, který si chtěl zabezpečit dostatek kvalitních inženýrů a úředníků. Dnes jich je kolem 250 a vzdělávají osmdesát tisíc studentů. Zaměřují se převážně na specialisty v technice, aplikované vědě, administrativě a managementu.

Julien Picq(27) vystudoval obor elektroinženýrství na prestižní grande école v Paříži. Podle něj byly nároky na studenty velmi vysoké a panovala tu tvrdá konkurence. "Do vyššího ročníku postupují vždy jen ti nejlepší, a proto jsem byl pod neustálým tlakem," dodává Julien, který nyní pracuje jako IT designér v jedné pražské firmě. "Zpětně však oceňuji velký počet povinných předmětů, díky nimž jsem získal solidní obecný přehled."

Je zajímavé, že mezi studenty je jen 10 procent dívek a jen jedno pochází z prostředí "pracující třídy". Těm, kdo absolvují nejvyšší stupně grandes écoles, je garantována skvělá kariéra. Dostávají nejvyšší pozice ve státní správě, vládě a v průmyslu. Mnoho firem vyžaduje na pozice manažerů pouze absolventy grandes écoles a upřednostňují je dokonce i před majiteli titulů MBA.

Jak na to

Na grandes écoles je pro cizince velmi těžké se dostat. Na krátkodobou stáž cizince přijímají zřídka. Můžete se však pokusit vystudovat celou grande école ve Francii.

Pokud se chystáte do Francie pouze na jedno či dvousemestrální stáž, spíše počítejte se studiem na státní univerzitě. Ač studium není tak prestižní, přináší velkou výhodu volného času, která vám umožní Francii a Francouze pořádně poznat. Všechny univerzity vyžadují znalost francouzštiny, z které se dělá vstupní zkouška. Některé střední školy s francouzskou sekcí mají dohody s Francií a jejich maturita je uznávána (u nás např. Gymnázium Jana Nerudy v Praze).

Nejvíce českých studentů jezdí do Francie přes programy Erasmus/Sokrates. Tento program má bilaterální smlouvy s univerzitami i různými grandes écoles. Na mnohých fakultách existují i meziuniverzitní dohody o výměně studentů, které nabízejí podobné možnosti jako programy Erasmus. Jejich výhodou bývá, že studenti nemusí skládat žádné zkoušky a krom toho si mohou v Česku studium přerušit (což u Sokrata nejde).

O těchto možnostech se informujte na zahraničních odděleních domovských fakult.

Další možností je zařídit si celou stáž či studium sám. Pokud nemáte sponzora, který by vám studium zaplatil, musíte si sehnat grant nebo stipendium. Částky se pohybují okolo 500 eur za měsíc.

Autorka je šéfredaktorkou časopisu StudentIn, cechova@studentin.cz